

**HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA
MINISTARSTVO GRADITELJSTVA, OBNOVE
PROSTORNOG UREĐENJA I ZAŠTITE OKOLIŠA**

**NAPUTAK ZA PRIPREMU ZAHTJEVA ZA
ODOBRAVANJE PLANA UPRAVLJANJA
MEDICINSKIM OTPADOM**

Uvod

Ovaj dokument se odnosi na proceduru odobravanja plana upravljanja medicinskim otpadom koje je u nadležnosti Ministarstva graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša, u skladu s člankom 5. Pravilnika o upravljanju medicinskim otpadom («Službene novine Federacije BiH» broj 77/08).

Medicinski otpad je otpad koji se proizvodi u zdravstvenim ustanovama i koji je obuhvaćen Pravilnikom o kategorijama otpada sa listama („Službene novine Federacije BiH”, broj:9/05). Člankom 5. Pravilnika je definirano da je zdravstvena ustanova dužna donijeti Plan upravljanja medicinskim otpadom, koji mora biti usklađen s županijskim Planom upravljanja otpadom, te da plan upravljanja medicinskim otpadom odobrava županijsko ministarstvo okoliša. Nadležnost za aktivnosti upravljanja otpadom je podijeljena između ministarstva zdravstva i ministarstva okoliša.

Zahtjev

Postupak dobijanja odobrenja se pokreće podnošenjem zahtjeva. Zahtjev za odobrenje Plana upravljanja medicinskim otpadom podnosite Ministarstvu graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša Hercegbosanske županije. Plan mora biti potpisan od strane direktora zdravstvene ustanove. Plan dostavljati u jednom primjerku, nema potrebe dostavljati više primjeraka. Originali plana upravljanja otpadom se ne vraćaju.

Člankom 5. Pravilnika definirano je:

Upravljanje medicinskim otpadom vrši se na osnovu Plana upravljanja medicinskim otpadom. Zdravstvena ustanova dužna je donijeti Plan upravljanja medicinskim otpadom u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika. Plan upravljanja medicinskim otpadom mora biti usklađen s županijskim Planom upravljanja otpadom.

Budući da Plan upravljanja otpadom Hercegbosanske županije još nije donesen, plan upravljanja medicinskim otpadom treba biti usklađen sa Planom upravljanja otpadom Federacije BiH («Službene novine Federacije BiH» broj 6/12).

Sukladno članku 6.i članku 8. Pravilnika zdravstvena ustanova dužna je imenovati referenta za upravljanje otpadom u ustanovi, a rukovoditelj zdravstvene ustanove koja zapošljava više od 50 radnika je dužan uspostaviti odbor za upravljanje otpadom.

Plan upravljanja medicinskim otpadom odobrava Županijsko ministarstvo okoliša.

Sadržaj plana

U skladu sa člankom 11. Pravilnika, Plan upravljanja medicinskim otpadom sadrži:

- opis različitih **vrsta otpada** u skladu sa kategorijama otpada koji se proizvodi u zdravstvenoj ustanovi
- šifre iz Pravilnika o kategorijama otpada sa listama (Sl.novine Federacije BiH» broj 9/05);
- **procijenjene godišnje količine** za svaku vrstu otpada,
- **kome se predaje** (priložiti kopije ugovora, nema potrebe ovjeravati kopije),
- listu dijelova zdravstvene ustanove u kojima može nastati medicinski otpad;
- za svaki dio ustanove, dati opis vrste medicinskog otpada a za svaku vrstu otpada navesti procedure koje se trebaju slijediti u vezi s:

a) detaljnim opisom kontejnera u koje će se odložiti otpad uključujući materijal i boju kontejnera, poklopac i obilježja i

b) detaljima o odlaganju kontejnera u postrojenje za tretman medicinskog otpada unutar zdravstvene ustanove.

- Postupak premještanja otpada iz postrojenja za tretman do centralnog skladišta otpada;
- Postupak skladištenja u centralnom skladištu otpada;
- Izvanredne procedure u slučaju prosipanja otpada.
- Transport otpada: Navesti da je svaki transport opasnog otpada praćen transportnom dokumentacijom, u skladu sa Uredbom o selektivnom prikupljanju, pakiranju i označavanju otpada («Službene novine F BiH» broj 38/06).
- Rok važenja plana: navesti rok na koji se donosi plan.

Kod zdravstvenih ustanova koje prvenstveno imaju farmaceutski otpad, može se prihvatiti sadržaj iz Pravilnika o upravljanju farmaceutskim otpadom («Službeni glasnik BiH» broj 23/11).

Vrste medicinskog otpada iz Pravilnika o kategorijama otpada sa listama:

18	Otpad koji nastaje kod zaštite zdravlja ljudi i životinja i/ili srodnih istraživanja (isključujući otpad iz domaćinstava i restorana koji ne potiče iz neposredne zdravstvene zaštite)		
18 01	Otpad od njege novorođenčadi, dijagnosticiranja, liječenja ili prevencije bolesti kod ljudi		
Šifra	Vrsta otpada/naziv iz Pravilnika o kategorijama otpada s listama	Mogući otpad	Preporučeni način zbrinjavanja
18 01 01	oštri predmeti (osim 18 01 03)	skalpel, igle, stakla	ako postoji mogućnost infekcije, s infektivnim
18 01 02	dijelovi ljudskog tijela i organi, vrećice i konzerve krvi (osim 18 01 03)		

18 01 03*	ostali otpad čije je sakupljanje i odlaganje podvrgnuto posebnim zahtjevima radi prevencije infekcije	infektivni otpad (rukavice i drugi pribor za jednokratnu upotrebu) Napomena: ne smije se skladištiti duže od 8 dana (u taj period treba uračunati skladištenje kod proizvođača i kod operatora)	Opća bolnica
18 01 04	otpad čije sakupljanje i odlaganje nije podvrgnuto posebnim zahtjevima radi prevencije infekcije (npr. rublje, zavoji od gipsa, posteljina, odjeća za jednokratnu primjenu, platno, pelene...)	u ovu kategoriju spada i infektivni otpad koji je prošao proces sterilizacije	Komunalno poduzeće
18 01 06*	kemikalije koje se sastoje od ili sadrže opasne materije	npr. razvijač i fixir za Rtg aparat	Ovlaštene firme
18 01 07	kemikalije koje nisu pod 18 01 06		Ovlaštene firme
18 01 08*	citotoksici i citostatici	farmaceutski otpad	Ovlaštene firme
18 01 09	lijekovi koji nisu pod 18 01 08	farmaceutski otpad	Ovlaštene firme
18 01 10*	amalgamski otpad iz stomatološke zaštite	plombe, komadići od obrade zuba, zubi s amalgamom	Ovlaštene firme

Tretman infektivnog otpada:

Tretman infektivnog otpada vrši se metodom sterilizacije i dezinfekcije na principu mikrovalova i zasićene vodene pare, te drobljenjem i usitnjavanjem otpada, koji se odvija putem opreme koju čine aparati za dezinfekciju i sterilizaciju «SINTION» i drobilica za sitnjenje otpada.

Infektivni otpad u postrojenje dolazi u narančastim namjenskim vrećama koje mogu podnijeti visoku temperaturu dezinfekcije i sterilizacije. Vreće se pune do maksimalno 3/4 zapremine. Prethodno se osigura zaštita oštih predmeta ubacivanjem igala, skalpela i ostalih oštih predmeta u neprobojne posude.

Jako infektivni otpad se tretira procesom sterilizacije, a ostali infektivni i potencijalno infektivni otpad procesom dezinfekcije.

Dezinfekcija se vrši na temperaturi komore 121 °C, uz pritisak 2,1 bara, u trajanju ciklusa od

20 minuta, dok je za sterilizaciju temperatura komore 134 °C, tlak 2,9 bara, a trajanje jednog ciklusa 40 minuta. Kapacitet jednog uređaja SINTION za dezinfekciju je 200-280 kg za 8 sati rada/dan, dok je kapacitet jednog uređaja SINTION za sterilizaciju 60-104 kg za 8 sati rada/dan.

Nakon dezinfekcije/sterilizacije, otpad se transporterom prenosi na drobilicu, te nakon usitnjavanja u kontejner smješten na vanjskom prostoru, koji odvozi ovlašteno Komunalno poduzeće.

Odobrenje

Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša dostavlja zdravstvenoj ustanovi Odobrenje

plana upravljanja medicinskim otpadom.

Odobrenje i Plan se dostavljaju i Županijskoj upravi za inspekcijske poslove.

Rok važenja plana

Zakon ne propisuje rok na koji se plan donosi. Svaka zdravstvena ustanova donosi plan na rok koji sama odredi. Ne može se donijeti plan na neodređeno vrijeme.

Budući da se i federalni i županijski plan donose na 5 godina, to bi bio optimalan rok.

Nakon isteka roka koji je naznačen u planu, potrebno je ponovno plan dostaviti Ministarstvu na odobravanje.

Također, u slučaju bilo kakve značajnije izmjene podataka dostavljenih u planu, zdravstvena ustanova je dužna izmijeniti plan i dostaviti ga na odobravanje.

Prilozi

Uz plan **obvezno dostaviti ugovore o zbrinjavanju otpada zaključene sa ovlaštenim operaterom.** Treba imati ugovor za sve vrste otpada (šifre) koje su navedene u planu.

Ne dostavljati originale ugovora, samo kopije. Nije potrebno ovjeravati kopiju.

Kako se plan dostavlja Ministarstvu:

Plan dostaviti uz dopis u kome treba napisati: Molimo da odobrite plan upravljanja medicinskim otpadom zdravstvene ustanove.

Plan dostaviti na adresu:

**MINISTARSTVO OBNOVE, GRADITELJSTVA,
PROSTORNOG UREĐENJA I ZAŠTITE OKOLIŠA**

Stjepana II Kotromanića

Livno

Za više informacija:

Ana Vrdoljak

Stručni savjetnik za zaštitu prirode i okoliša

Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša Hercegbosanske županije

Tel: 200-472

Fax: 200-472

Email adresa: mgopuzo@vladahbz.com